

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “บทบาทการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์” โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ ๑) เพื่อศึกษาบทบาทการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองวิเชียรบุรีจังหวัดเพชรบูรณ์ ๒) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบบทบาทการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองวิเชียรบุรีจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ ๓) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อบทบาทการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองวิเชียรบุรีจังหวัดเพชรบูรณ์ ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed - Method Research) โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ประชาชนที่อยู่ในเทศบาลเมืองวิเชียรบุรีจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน ๓๙๓ คน ซึ่งใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยการใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) หาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การทดสอบค่าที (t - test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยสุด (Least Significant Different:LSD.) และการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) จำนวน ๗ คน และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษา บทบาทการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยสรุปผลได้ดังนี้

๕.๑.๑ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นประชาชนผู้มารับบริการ จำนวน ๓๙๓ คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน ๒๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๔ มีอายุ ๓๑ – ๔๐ ปี มีจำนวน ๑๕๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๕ มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช จำนวน ๒๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๙ มีสถานภาพสมรส จำนวน ๒๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๑ มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง ๕,๐๐๐ – ๑๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๘๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๑

๕.๑.๒ ระดับความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองวิเชียรบุรีจังหวัดเพชรบูรณ์

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองวิเชียรบุรีจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๗ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สรุปได้ดังนี้

๑. ด้านอำนวยการ ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองวิเชียรบุรีจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๓

๒. ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองวิเชียรบุรีจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๐

๓. ด้านแผนพัฒนาหมู่บ้าน ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองวิเชียรบุรีจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๕๙

๔. ด้านส่งเสริมเศรษฐกิจประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองวิเชียรบุรีจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๗

๕. ด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองวิเชียรบุรีจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๗

๖. ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองวิเชียรบุรีจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๓

๕.๑.๓ ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ ๑ ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองวิเชียรบุรีจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๒ ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองวิเชียรบุรีจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๓ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองวิเชียรบุรีจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๔ ประชาชนที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองวิเชียรบุรีจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๕ ประชาชนที่มีรายได้ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

๕.๑.๔ สรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ บทบาทการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองวิเชียรบุรีจังหวัดเพชรบูรณ์

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองวิเชียรบุรีจังหวัดเพชรบูรณ์” ครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอในการแก้ไขซึ่งจำแนกเป็นรายด้านได้ดังนี้

ปัญหา อุปสรรค คือ

๑. ด้านการอำนวยความสะดวก พบว่า การประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสาร ไม่ครอบคลุม การประชุมเพื่อชี้แจงปัญหาต่างๆภายในหมู่บ้าน ขาดความสม่ำเสมอ และการให้คำปรึกษาปัญหาต่างๆภายในชุมชน ไม่ครอบคลุมทั้งชุมชน สามารถให้คำปรึกษาได้เพียงบางกลุ่ม

๒. ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย พบว่า การคุ้มครองทรัพย์สินของหมู่บ้าน ยังมีความละหลวม จึงทำให้ทรัพย์สินสาธารณะเกิดความเสียหาย เช่น ที่ออกกำลังกายประจำชุมชนเสียหาย และการให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายต่างๆ ยังไม่ดีเท่าที่ควรเพราะยังขาดความรู้

๓. ด้านแผนพัฒนาหมู่บ้าน ขาดการประสานงานในการพัฒนาชุมชนบางโครงการเพราะระบบการติดต่อสื่อสารไม่เข้าใจตรงกัน การตัดสินใจต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกันชุมชน ยังขาดการเข้าไปมีส่วนร่วม เพราะ ทางเทศบาล มีการจัดประชุมเพียงภายในเพื่อตัดสินใจ

๔. ด้านส่งเสริมเศรษฐกิจ พบว่า การส่งเสริม การประกอบอาชีพภายในหมู่บ้าน เพื่อสร้างรายได้ ขาดความสม่ำเสมอ การฝึกให้ใช้เทคโนโลยี ในการสร้างอาชีพ ยังขาดความรู้ ในเทคโนโลยีใหม่ๆ ขาดการวางแผนเกี่ยวกับการรับมือของเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลง

๕. ด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข พบว่า ขาดการสงเคราะห์คนยากจน ภายในหมู่บ้าน การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโรคภัยต่างๆ ยังไม่ครอบคลุม เพราะขาดเครื่องกระจายเสียง และน้อยที่สุด ได้แก่ การจัดระเบียบระบบการรักษาสิ่งแวดล้อม ยังไม่ดีเท่าที่ควร เพราะขาดการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับระบบ

๖. ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม พบว่าขาดการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ การเป็นสื่อกลางระหว่างพระพุทธรูปศาสนาและชุมชนค่อนข้างต่ำ เพราะทางคณะกรรมการชุมชน มีงานส่วนตัวยุ่งจึงทำให้ไม่สามารถประสานงานได้เต็มที่

ข้อเสนอแนะ คือ

๑. ด้านการอำนวยความสะดวก พบว่า ควรมีการแยกเอกสารสำคัญให้เป็นหมวดหมู่ เพื่อการจัดเก็บให้เป็นระเบียบเพื่อสามารถให้สามารถเข้าถึงได้สะดวก และควรมีการของบประมาณเพื่อติดเครื่องกระจายเสียง ให้ทั่วหมู่บ้านเพื่อการกระจายข้อมูลข่าวสารให้ครอบคลุมชุมชน และควรมีการตั้งศูนย์รับร้องทุกข์ประจำชุมชน

๒. ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย มากที่สุดพบว่า ควรมีการจัดเวรยามตรวจตราภายในหมู่บ้าน ในเวลากลางคืน ทางคณะกรรมการชุมชน ควรมีการหาความรู้เกี่ยวกับกฎหมายต่างๆ เพื่อที่จะสร้างความเป็นธรรมภายในหมู่บ้านได้ ควรมีการปลูกฝังเยาวชนภายในชุมชนให้รู้จักการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขให้มากขึ้น

๓. ด้านแผนพัฒนาหมู่บ้าน พบว่า ควรมีการจัดการเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารหรือประสานงานเกี่ยวกับโครงการพัฒนาหมู่บ้าน อย่างเป็นระบบ ทางเทศบาลควรมีการจัดประชุมโดยมีคณะกรรมการชุมชนเข้าไปร่วมด้วย เกี่ยวกับโครงการพัฒนาชุมชนต่างๆ

๔. ด้านส่งเสริมเศรษฐกิจ พบว่า ควรมีการส่งเสริมการประกอบอาชีพต่าง อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะผู้สูงอายุ เพื่อสร้างรายได้แก่ประชาชน ควรมีการจัดการจัดอบรมเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการสร้างอาชีพแก่คณะกรรมการชุมชน เพื่อให้เกิดความเข้าใจ

๕. ด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข พบว่า ขาดการสงเคราะห์คนยากจน ภายในหมู่บ้าน การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโรคภัยต่างๆ ยังไม่ครอบคลุม เพราะขาดเครื่องกระจายเสียงจำนวน ๘ คน และน้อยที่สุด ได้แก่ การจัดระเบียบระบบการรักษาสิ่งแวดล้อม ยังไม่ดีเท่าที่ควร เพราะขาดการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับระบบ

๕.๑.๕ สรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth-Interview) ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) เกี่ยวกับการ“บทบาทการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองวิเชียรบุรีจังหวัดเพชรบูรณ์” ครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงข้อเสนอแนะ ซึ่งจำแนก เป็นรายด้าน ได้ดังนี้

๑. ด้านอำนวยการ

คณะกรรมการชุมชนในแต่ละแห่งมีหน้าที่ปกครองดูแลจัดเก็บข้อมูลของประชาชน โดยคณะกรรมการชุมชนเป็นตัวแทนของประชาชน การทำงานด้านอำนวยการจึงมีบทบาทในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนอย่างทั่วถึง เพราะจะเป็นการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ด้วยการกระทำที่รวดเร็ว การเข้าถึงการแก้ปัญหาที่สะดวก ไม่มีลำดับขั้นตอนให้ยุ่งยาก และคณะกรรมการชุมชนควรมีอำนาจในการตัดสินใจบางอย่างเกี่ยวกับงบประมาณของชุมชนเพื่อจัดสรรแก้ปัญหาในชุมชน ด้วยการกระทำที่รวดเร็ว การเข้าถึงการแก้ปัญหาที่สะดวก

๒. ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย

คณะกรรมการชุมชนต้องมีปรัชญาในด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อยได้อย่างดี โดยเน้นหลักธรรม คำสั่งสอนให้มีความซื่อสัตย์รับผิดชอบต่อหน้าที่ และควรกำหนดเป้าหมายว่า ให้คนรู้จักคิด รู้จักทำ รู้จักแก้ปัญหาจนกว่าเขาจะคิดได้ ทำได้ แก้ปัญหาได้ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น หรือคณะกรรมการชุมชนควรมีการทำงานเชิงปฏิบัติการ คือเอาประสบการณ์การทำงานมาทำการพัฒนาด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อยให้มันดีขึ้น และต้องมีสติมีฉันทน์ผลอาจจะตกแก่ประชาชนโดยที่มีใช้วัตถุประสงค์ของประชาชนที่แท้จริง เพราะจะต้องเป็นแบบฉบับที่ดีเป็นที่เชื่อถือของประชาชน ทั้งในด้านความประพฤติส่วนตัวและการปฏิบัติงาน

๓. ด้านแผนพัฒนาหมู่บ้าน

ต้องมีการประชุมคณะกรรมการชุมชนและประชาชนในชุมชนเพื่อมาร่วมกันในด้านกระบวนการตัดสินใจ หรือ ให้คณะกรรมการชุมชนประกาศเสียงตามสายหรือส่งมาทางผู้ใหญ่บ้านหรือประธานชุมชนในรูปสื่อต่างๆเพื่อให้ประชาชนได้รับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาของ เทศบาลในปัจจุบัน คณะกรรมการชุมชนต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมตามแผนพัฒนา ทั้งทางตรงละทางอ้อมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและการที่จะมีขั้นตอนในการดำเนินงานตามกิจกรรมที่ตัดสินใจต้องให้ประชาชนรับทราบข่าวสารเบื้องต้นในเรื่องนั้น

๔. ด้านส่งเสริมเศรษฐกิจ

บทบาทของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนในด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ความเจริญทางวัตถุ และสาธารณูปโภคต่างๆ สิ่งที่สำคัญก็คือ ความพอเพียงในการดำรงชีวิต ซึ่งเป็นเงื่อนไขพื้นฐานที่ทำให้ประชาชนในชุมชนสามารถพึ่งตนเองและดำเนินชีวิตไปได้ และคณะกรรมการชุมชนมีการพัฒนาและส่งเสริมด้านอาชีพ เช่น โครงการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และให้ประชาชนมีการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง สอนให้ประชาชนรู้ค่า และความสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง

๕. ด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข

บทบาทคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนในด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและสาธารณสุขควรส่งเสริมการจัดการศึกษา เช่น สนับสนุนอาหารกลางวันและนมโรงเรียน ก่อสร้างปรับปรุงศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อุดหนุนงบประมาณด้านการศึกษา ส่งเสริมศักยภาพการจัดการศึกษาของท้องถิ่น และช่วยเหลือกิจการของผู้อื่นซึ่งเป็นไปเพื่อการสาธารณประโยชน์ เช่น โครงการส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ และมีการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนปราศจากโรคภัยต่างๆ เช่น โรคไข้เลือดออก โรคพิษสุนัขบ้า เป็นต้น

๖. ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

คณะกรรมการชุมชนควรส่งเสริมด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เพราะวัด บ้าน และโรงเรียน นั้นอยู่ร่วมกันในชุมชน คณะกรรมการชุมชนควรส่งเสริมการจัดการศึกษา เช่น สนับสนุนอาหารกลางวันและนมโรงเรียน ก่อสร้างปรับปรุงศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อุดหนุนงบประมาณด้านการศึกษา และคณะกรรมการชุมชนควรส่งเสริมการเผยแผ่ธรรมะ โดยมีการสอนสอดแทรกเนื้อหาที่เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน และประสานงานกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาให้แก่ประชาชนได้รับรู้ และควรสรรหาเยาวชนเข้ามาบรรพชาโครงการสามเณรภาคฤดูร้อนเพื่อที่จะปลูกฝังการทำความดีให้แก่เยาวชน และเป็นการสืบต่ออายุพระพุทธศาสนา

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูล การวิจัยเรื่อง “บทบาทการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองวิเชียรบุรีจังหวัดเพชรบูรณ์” มีประเด็นการอภิปรายผล ดังนี้

๕.๒.๑ ความคิดเห็นของประชาชนต่อ “บทบาทการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองวิเชียรบุรีจังหวัดเพชรบูรณ์” โดยภาพรวม

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองวิเชียรบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๗๗$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระปริยญาตรมโม (จันทะมงคล) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทด้านการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ท่าช้าง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า บทบาทด้านการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ท่าช้าง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ประชาชนมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๕๘$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งไม่สอดคล้องกับ

งานวิจัยของ พระมหาอนุชิต อนุจारी (ถนัดเลื่อย) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาสังคมตามหลักสภาราษฎรธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลเข้ อำเภอบุพผพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ” ผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาสังคมตามหลักสภาราษฎรธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลเข้ อำเภอบุพผพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ ประชาชนมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน^๑

๕.๒.๒ ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองวิเชียรบุรี จำแนกเป็นรายด้าน

๑. ด้านอำนวยการ ผลการวิจัย ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองวิเชียรบุรี ด้านอำนวยการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรินทร์ แจ่มอิม ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูตามหลักภาวนา ๔ ในเขตอำเภอบุพผพรพิสัย จังหวัดนครสวรรค์” ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูตามหลักภาวนา ๔ ในเขตอำเภอบุพผพรพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน^๒ และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสิทธิ์ สุขทวีทรัพย์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชน: ศึกษากรณี เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร” ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาชุมชนการเข้ามาเป็นคณะกรรมการชุมชน เพศ อายุ ระดับการศึกษา ขนาดของครอบครัว ไม่มีผลต่อการทำงานและจากการสังเกตบุคคลเหล่านี้มีฐานะปานกลาง พอมีพอกินมีงานประจำทำทุกท่าน บทบาทหน้าที่ของกรรมการชุมชน เพื่อต้องการพัฒนาชุมชน การลงมติ แสดงความคิดเห็น ที่ตนเองอยู่อาศัยในทุก ๆ ด้าน ให้ทัดเทียมกับชุมชนอื่น ๆ และต้องการให้เป็นที่ยอมรับของคนในชุมชนการจัดสรรเงินกู้ไม่เท่ากันจากโครงการกองทุนหมู่บ้าน สำนักงานเขตประเวศ มีความโน้มเอียงในการแจกสิ่งของ เจ้าหน้าที่สำนักงานเขตประเวศที่รับผิดชอบไม่ลงพื้นที่ เข้ามาในชุมชน เพื่อรับฟังปัญหาข้อเสนอแนะ การเบิกเงินสนับสนุนชุมชนล่าช้ามากและลูกบ้านกับคณะกรรมการชุมชน มีส่วนน้อยที่ยังมีข้อขัดแย้ง ไม่ให้ความร่วมมือทำให้โรงเรียนในเรื่องต่างๆ ไปยังสำนักงานเขตประเวศ แนวทางในการส่งเสริมบทบาทหน้าที่ในการพัฒนามีการวางแผนและการเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนให้ได้มีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็น การบริจาคเงินมีการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม^๓

^๑ พระมหาอนุชิต อนุจारी (ถนัดเลื่อย), “การพัฒนาสังคมตามหลักสภาราษฎรธรรม ขององค์การบริหารส่วนตำบลเข้ อำเภอบุพผพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ”, วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาสังคม), (บัณฑิต วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

^๒ พัชรินทร์ แจ่มอิม, “การพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูตามหลักภาวนา ๔ ในเขตอำเภอบุพผพรพิสัย จังหวัดนครสวรรค์”, วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา), (บัณฑิต วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

^๓ ประสิทธิ์ สุขทวีทรัพย์, “บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชน: ศึกษากรณีเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), ๒๕๕๙.

๒. ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองวิเชียรบุรี ในด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๐$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อของด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระมหาภักทวโนย ภททฐี** (ยิ้มเกิด) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาบทบาทในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของพระราชปัญญาเวที (ริต ริดเวที)” ผลการวิจัยพบว่า บทบาทในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของพระราชปัญญาเวทีสามารถสังเคราะห์ได้ในหลักการบริหารกิจการคณะทั้ง ๖ ด้าน ได้แก่ ด้านการปกครอง ด้านการศาสนศึกษา ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ด้านการเผยแผ่ ด้านการสาธารณูปการ และด้านการสาธารณสงเคราะห์ ที่โดดเด่นกล่าวคือการมีวิสัยทัศน์และการสร้างแรงบันดาลใจ ซึ่งนับได้ว่าการปฏิบัติงานในแต่ละด้านดังกล่าวของพระราชปัญญาเวที มีส่วนในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของสังคมที่สำคัญอีกแรงหนึ่งรวมทั้งยังมีรูปแบบในการปฏิบัติงานที่สามารถนำไปประยุกต์ให้เข้ากับหลักทฤษฎีตะวันตกและหลักพุทธวิธี กล่าวคือพระราชปัญญาเวทีได้ใช้หลักในการบริหารจัดการองค์กรในรูปแบบของระบบเปิดและการมีความพยายามที่จะสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ตนเอง^๔ และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ดาบตำรวจวรรณชัย สุขเจริญ** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองนครสวรรค์” ผลการวิจัยพบว่า บทบาทในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = ๓.๒๐$) พิจารณารายด้านประกอบด้วย ๕ ด้าน ด้านการจัดระบบสายตรวจ ด้านการแสวงหาความร่วมมือ ด้านการประสานงานระหว่างภาครัฐและเอกชน ด้านการสืบสวนจับกุม และด้านการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐาน อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน^๕

๓. ด้านแผนพัฒนาหมู่บ้าน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองวิเชียรบุรี ในด้านส่งเสริมเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๕๙$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อของด้านส่งเสริมเศรษฐกิจพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ **ลภัสรดา รติกันยากร** ได้ศึกษา เรื่อง “บทบาทของคณะกรรมการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่” ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถาม ๒ กลุ่มคือ ในกลุ่มเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีอายุในช่วง ๓๐ - ๓๙ ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรีและรับผิดชอบใน ตำแหน่งอนุกรรมการส่วนกลุ่มคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ส่วนใหญ่เป็นชาย มีอายุมากกว่า ๕๐ ปี มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าและประกอบอาชีพเกษตรกรรม รับผิดชอบในตำแหน่งคณะกรรมการซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนจาก

^๔ พระมหาภักท วโนย ภททฐี (ยิ้มเกิด), “ศึกษาบทบาทในการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ของพระราชปัญญาเวที (ริต ริดเวที)”, **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓).

^๕ ดาบตำรวจวรรณชัย สุขเจริญ, “บทบาทในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองนครสวรรค์”, **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗).

การเข้าร่วมประชุมและการศึกษาคู่มือการบริหารจัดการกองทุนฯ คณะกรรมการกองทุนฯ ทั้ง ๑๒ แห่ง ได้มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการกองทุนฯให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ คณะกรรมการมีการเข้าร่วมประชุมวางแผนการดำเนินงานทุกครั้ง อีกทั้งมีประสิทธิภาพในการ ทำงานทั้งด้านสาธารณสุขและด้านการบริหารจัดการกองทุนฯ จึงทำให้การดำเนินงานของกองทุนฯ ในการแก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุขในพื้นที่เป็นไปอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ ผลปรากฏว่า คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนฯ ในระดับ“ดีเยี่ยม” ทำให้มีความสามารถในการบริหารจัดการกองทุนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้ความสำคัญกับการใช้งบประมาณในด้านการสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพโดยประชาชนมากที่สุด แต่ในทางตรงกันข้ามกลับพบว่าคณะกรรมการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ในระดับปานกลาง เนื่องจากอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายยังไม่ชัดเจน อีกทั้งบางกองทุนฯคณะกรรมการเพิ่งได้รับการแต่งตั้งให้ทำงานกองทุนเป็นปีแรก นอกจากนี้แล้ว กองทุนฯ มีการจัดทำและใช้แผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์ในการแก้ไข ปัญหาด้านสาธารณสุข ในพื้นที่โดยมีสัดส่วนของกองทุนฯที่จัดทำ แผนที่ต่อกองทุนฯที่ไม่ได้จัดทำ แผนที่ฯ คือ ๖ : ๖ กองทุนฯ สำหรับกองทุนฯ ที่ได้จัดทำแผนที่ฯนั้นจะมีทั้งการจัดฝึกอบรมด้านการจัดทำแผนที่ฯ และนำแผนดังกล่าวนั้นไปปฏิบัติใช้ ซึ่งโครงการที่อนุมัตินั้นที่เป็นไปตามแผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ โดยสรุปแล้วคณะกรรมการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพพระดัดบ้องถิ่นมีบทบาทที่สำคัญ ๓ ประการคือ บทบาทด้านการบริหารจัดการกองทุนฯ บทบาทด้านการใช้อำนาจหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายและบทบาทด้านการสร้างและใช้แผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์ สำหรับปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการกองทุนฯ คือไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านสาธารณสุขโดยตรงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการไม่ชัดเจนคลุมเครือ งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอต่อการแก้ไขปัญหาในพื้นที่และการจัดทำแผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์มีขั้นตอนยุ่งยากซับซ้อน ทำให้หลายกองทุนฯไม่จัดทำแผนที่ฯ^๖ และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระหัตถ์สนัย ปริบุญโณ (สุวรรณจินดา) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทพระสังฆาธิการในการบริหารกิจการคณะสงฆ์จังหวัดสงขลา” ผลการวิจัยพบว่า บทบาทพระสังฆาธิการในการบริหารกิจการคณะสงฆ์จังหวัดสงขลา ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๓๐ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการศาสนศึกษาและด้านการศึกษาสงเคราะห์ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการปกครองคณะสงฆ์ ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ด้านการสาธารณูปการ และด้านการสาธารณสงเคราะห์ อยู่ในระดับน้อยทุกด้าน^๗

๔. ด้านส่งเสริมเศรษฐกิจ ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ในด้านส่งเสริมเศรษฐกิจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๘๗) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อของด้านด้านส่งเสริม

^๖ ลภสรดา รัตกันยากร, “บทบาทของคณะกรรมการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพพระดัดบ้องถิ่นในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๕).

^๗ พระหัตถ์สนัย ปริบุญโณ (สุวรรณจินดา), “บทบาทพระสังฆาธิการในการบริหารกิจการคณะสงฆ์จังหวัดสงขลา”, วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการเชิงพุทธ), (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

เศรษฐกิจ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาพุดิสสรค ปถาวชิโร (สมบุญ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้านในการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลหมอ อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์” ผลการวิจัยพบว่า บทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้านในการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลหมอ อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ๓.๔๘ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้านมีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ คือ ด้านการกำหนดนโยบาย โครงการกิจกรรมมีค่าเฉลี่ย ๓.๕๖ ด้านการส่งเสริมประชาชนในการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีค่าเฉลี่ย ๓.๔๗ ด้านการให้ความรู้มีค่าเฉลี่ย ๓.๔๖ ด้านการสนับสนุนส่งเสริมให้มีเครือข่ายชุมชนมีค่าเฉลี่ย ๓.๔๖ และด้านเป็นแบบอย่างที่ดีมีค่าเฉลี่ย ๓.๔๖^๔ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระใบฎีกาเฉลิมพล ฐานุตโร (โพธิ์ประชุม) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของพระสงฆ์ในการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งในอำเภอมือง จังหวัดนครปฐม” ผลการวิจัย พบว่า พระสงฆ์จังหวัดนครปฐม มีบทบาทต่อการเสริมสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๙๕$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า พระสงฆ์มีบทบาทในการเสริมสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงที่สุด ได้แก่ จัดบริเวณวัดให้ร่มรื่นเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน ($\bar{X} = ๓.๗๐$) รองลงมา ได้แก่ สอนธรรมศึกษาแล้วสอดแทรกเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง ($\bar{X} = ๓.๓๓$) และค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับต่ำที่สุด ได้แก่ จัดโครงการทัศนศึกษาเพื่อนำชาวบ้านไปสัมผัส หน่วยงานที่ดำเนินการเรื่องการสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง ($\bar{X} = ๒.๖๒$)^๕

๕. ด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ในด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและสาธารณสุขอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๗๗$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อของด้านสังคม สิ่งแวดล้อมและสาธารณสุขพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชญานิน วังตาล ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมอาชีพอิสระเรื่องการประดิษฐ์ของใช้และของชำร่วยแก่ชุมชนหนองแสง ตำบลวัดเกต อำเภอมืองเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรการฝึกอบรมอาชีพอิสระ เรื่องการประดิษฐ์ของใช้และของชำร่วย แก่ชุมชนหนองแสง ตำบลวัดเกต อำเภอมืองเชียงใหม่ ซึ่งมีองค์ประกอบได้แก่ หลักการและเหตุผล จุดมุ่งหมายของหลักสูตรโครงสร้างเนื้อหาสาระ การคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้และจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จัดจากเนื้อหาที่ง่ายไปหายาก แผนการจัดกิจกรรมฝึกอบรม มี ๖ แผน แผนละ ๑ หน่วย ใช้เทคนิคการฝึกอบรมเช่นการบรรยาย การสาธิต และการฝึกปฏิบัติฝึกอบรมในวันเสาร์และอาทิตย์ วันละ ๖ ชั่วโมงใช้เอกสารประกอบการบรรยายเป็นสื่อในการฝึกอบรม และการประเมินการฝึกอบรมใช้การ

^๔ พระมหาพุดิสสรค ปถาวชิโร (สมบุญ), “บทบาทกำนันผู้ใหญ่บ้านในการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลหมอ อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์”, วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์), (บัณฑิต วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

^๕ พระใบฎีกาเฉลิมพล ฐานุตโร (โพธิ์ประชุม), “บทบาทของพระสงฆ์ในการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งในอำเภอมือง จังหวัดนครปฐม”, วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการเชิงพุทธ), (บัณฑิต วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

ประเมิน ๓ ด้านคือด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัยและจิตพิสัยนอกจากนั้นหลักสูตรได้ผลการประเมินตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมของหลักสูตรจากผู้เชี่ยวชาญคือสามารถนำไปใช้ได้เนื่องจากหลักสูตรมีความสอดคล้องและเหมาะสมอยู่ในระดับมากร้อยละ ๗๖^{๑๐} และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษียร ประเสริฐสุข ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการชุมชนในการมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลของเทศบาลเมืองท่าข้าม อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ” การวิจัยเรื่อง การพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลของเทศบาลเมืองท่าข้าม อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ มีผลการวิจัย พบว่า ผลการวิจัยพบว่า ระดับศักยภาพและความต้องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชน จำนวน ๑๘๘ คน พบว่า มีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ด้านการร่วมรับรู้ การมีส่วนร่วมกำหนดแนวทางเลือกและการวางแผนในระดับปานกลาง ด้านการร่วมคิดและตัดสินใจในระดับน้อย ประเด็นเรื่องที่คณะกรรมการชุมชนต้องการพัฒนาในการจัดทำแผนพัฒนา คือ เทคนิคการวิเคราะห์สาเหตุปัญหาของชุมชนและการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและวิธีการประชุมเพื่อค้นหาปัญหาและความต้องการของชุมชน ขั้นที่ ๒ ผลการพัฒนาศักยภาพของ คณะกรรมการชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล โดยใช้กระบวนการ AIC โดยการสร้างความรู้ การสร้างแนวทางการพัฒนา และการสร้างแนวทางปฏิบัติ ขั้นที่ ๓ ประเมินผลการพัฒนาศักยภาพ ในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๔๔ คน พบว่า ผลการวิจัยสามารถค้นพบ สภาพปัญหา การแก้ไขปัญหา กิจกรรมที่จะทำในอนาคต การจัดลำดับความสำคัญ การหาผู้ที่ รับผิดชอบโครงการได้ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนพัฒนาเทศบาลสูงกว่าก่อนเข้าประชุมเชิงปฏิบัติการด้านเจตคติต่อการวางแผนพัฒนาเทศบาลเพิ่มขึ้นมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๕ ส่วนด้านทักษะ พบว่า มีทักษะในการปฏิบัติร่วมคิด ร่วมตัดสินใจและร่วมจัดทำแผนพัฒนาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางสำหรับข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ เทศบาลควรนำกระบวนการพัฒนาศักยภาพของ คณะกรรมการชุมชนในการวางแผนพัฒนาตำบลไปใช้โดยประยุกต์ให้มีความเหมาะสมกับบริบทของเทศบาลแต่ละแห่งเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาอย่างแท้จริง^{๑๑}

๖. ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ผลวิจัยพบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ในด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๗๓$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อของด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธณัช พิพัฒน์ปราการ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความรู้ ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชน ในเขตเทศบาล ตำบลบางเสาธง อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ” ผลการวิจัยพบว่า ๑) คณะกรรมการชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาชุมชนอยู่ในระดับปาน

^{๑๐} ชญานิน วังตาล, “การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมอาชีพอิสระเรื่องการประดิษฐ์ของใช้และของชำร่วยแก่ชุมชนหนองแสง ตำบลวัดเกต อำเภอมืองเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (อาชีวศึกษา), (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๕).

^{๑๑} เกษียร ประเสริฐสุข, “การพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการชุมชนในการมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลของเทศบาลเมืองท่าข้ามอำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ”, วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสังคมศาสตรเพื่อการพัฒนา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี), ๒๕๕๑.

กลาง (ร้อยละ ๖๐.๑๔) ๒) คณะกรรมการชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนอยู่ในระดับมาก ๒ ด้าน ได้แก่ ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาและด้านการดำเนินกิจกรรมพัฒนาชุมชน ส่วนอีก ๒ ด้านมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งได้แก่ ด้านการวางแผนดำเนินงานและด้านการติดตามและประเมินผล^{๑๒}

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑) ควรมีการวางแผนงานในการจัดระเบียบการทำงานธุรการและการจัดเก็บเอกสารต่างๆ ของหมู่บ้านไว้เป็นหมวดหมู่

๒) ควรมีการจัดทำยุทธศาสตร์ชุมชนร่วมใจ เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในยุทธศาสตร์การพัฒนาต่างๆ ของชุมชนมากขึ้น

๓) ควรจัดทำโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมประเพณีไทยในวันสำคัญต่างๆ

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

๑) คณะกรรมการชุมชนควรจัดการระบบในการทำงานทำการของชุมชนและควรมาการจัดเอกสารต่างๆ ที่สำคัญของหมู่บ้านให้เป็นหมวดหมู่

๒) คณะกรรมการชุมชนควรจัดกิจกรรมในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการทำแผนพัฒนาต่างๆ ชุมชน

๓) คณะกรรมการชุมชนควรจัดกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ เพื่อสร้างความสามัคคีภายในชุมชนและความร่วมมือร่วมใจในชุมชน

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์” ผู้วิจัยขอเสนอให้ผู้สนใจ ได้นำไปศึกษาวิจัยครั้งต่อไปในประเด็นดังต่อไปนี้

๑) ควรมีการศึกษาการวิจัยประสิทธิภาพการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนตามแนวพุทธในเทศบาลเมืองวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่มีต่อการแก้ปัญหาให้กับประชาชน

๒) ควรทำการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการส่งเสริมเศรษฐกิจในเทศบาลเมืองวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

๓) ควรทำการศึกษาแนวทางการวิจัยเกี่ยวกับ แนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในชุมชนในเทศบาลเมืองวิเชียรบุรี ตามแผนพัฒนาสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

๔) ควรศึกษาเกี่ยวกับกลยุทธ์ ยุทธศาสตร์ ที่สามารถนำมาใช้เพื่อการพัฒนาชุมชนในด้านต่างๆ เพื่อไปสู่ความสำเร็จ

^{๑๒} วิวัฒน์ อัสวะวิบูลย์, “ความพึงพอใจของคณะกรรมการชุมชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันอาชญากรรมของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ สถานีตำรวจนครบาลโชคชัย”, วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา), (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม), ๒๕๕๐.